

**DYNAMAX G11 (Dynacool AL)
chladiaca kvapalina****Karta bezpečnostných údajov**

(podľa Nariadenia EP a Rady 1907/2006EC)

1. IDENTIFIKÁCIA LÁTKY (PRÍPRAVKU) A SPOLOČNOSTI (PODNIKU)

Chemický názov/Synonymá:			
Obchodný názov:	DYNAMAX G11 (AL) chladiaca kvapalina		
Použitie látky/prípravku:	nízkotuhnúca zmes do chladičov		
CAS:		EINECS:	
		ELINCS:	
Výrobca:	EURO-VAT spol. s r.o.		
Ulica, č.:	Aleššince 231		
PSČ:	951 22		
Obec/Mesto:	Aleššince		
Štát:	Slovensko		
Telefón:	037/ 7822 326		
Fax:	037/ 7822 179		

Distributér:	EURO-VAT spol. s r. o.		
IČO:	18049397		
Ulica, č.:	Aleššince 231		
PSČ:	951 22		
Obec/Mesto:	Aleššince		
Štát:	Slovensko		
Telefón:	037/ 7822 326		
Fax:	037/ 7822 179		
Horúca linka:	Národné toxikologické informačné centrum (NTIC) Klinika pracovného lekárstva a toxikológie, FNŠP akad. L.Dérera Limbova 5, 833 05 Bratislava Tel. 02/ 5477 4166		
E-mail:	aleššince@eurovat.sk		

2. IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČENSTIEV

Klasifikácia	Podľa chemického zákona č. 67/2010, podľa Smernice 67/548/EHS alebo 1999/45/ES- R22 R22 – Škodlivý po požití Xn škodlivý S2 Uchovávať mimo dosahu detí S7 Uchovávať nádobu tesne uzavretú

DYNAMAX G11 (Dynacool AL) chladiaca kvapalina

	S16 Uchovávať mimo dosahu zdrojov zapálenia – Zákaz fajčenia S25 Zabráňte kontaktu s očami S46 V prípade požitia, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte tento obal alebo označenie Podľa GHS: Obsahuje: etylénglykol EC označenie: 203-473-3
Nepriaznivé účinky na zdravie človeka	Škodlivý požití. Môže mierne dráždiť sliznice, oči a pri opakovanom používaní môže dráždiť citlivú pokožku.
Nepriaznivé účinky na životné prostredie	Vysoké koncentrácie pôsobia toxicky na vodné organizmy. Nevypúšťať do kanalizačnej siete.
Fyzikálno- chemické nebezpečie	Horľavá kvapalina IV. triedy nebezpečnosti

3. ZLOŽENIE / INFORMÁCIE O ZLOŽKÁCH

Komponent	CAS	EC	Symbols	R-vety	Koncentr.	Registr. číslo REACH	GHS klasifikácia	
etán-1,2-diol	107-21-1	203-473-3	Xn	R22	93 %	01-2119456816-28-0004	Acute Tox.4, STOT RE 2	H302 H373
2-etylhexanoát draselný	3164-85-0	221-625-7	Xn	R63	2-3,5 %	-	-	-
metyl-1H-benzotriazol	29385-43-1	249-596-6	Xn	R22, 52/53	min. 0,05 %	-	-	-

4. OPATRENIA PRI PRVEJ POMOCI

Vdychovanie	Postihnutého premiestniť na čerstvý vzduch, udržiavať ho v teple a kľude. Vyhľadajte lekársku pomoc.
Oči	Vyplachovať miernym prúdom vody aspoň 15 minút. Ak ťažkosti pretrvávajú, vyhľadať lekára.
Pokožka	Zasiahnuté miesto umyť teplou vodou a mydlom a ošetriť vhodným reparačným krémom. Nie sú žiadne príznaky.
Požitie	Po požití ústa vypláchnuť vodou. Nevyvolávať zvracanie. Postihnutého uložiť do polohy na stranu, aby pri prípadnom zvracaní nedošlo k uduseniu.
Všeobecné pokyny	Ak sa prejavia zdravotné problémy alebo v prípade požitia vyhľadajte lekára.

5. PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

Hasiaca látka	Pena, vodný sprej, prášok, oxid uhličitý.
Nevhodná hasiaca látka	Prúd hasiacej vody
Špecifické riziko	Pri horení vznikajú plyny, ktoré obsahujú oxidy uhoľnatý a uhličitý.
Ochranné pomôcky	Ochranný odev a izolačný dýchač prístroj.
Ďalšie údaje	Pary kvapaliny sú ťažšie ako vzduch. So vzduchom tvoria výbušnú zmes. Ohrozené nádoby, nádrže, sudy a skladovacie priestory chladíť vodnou clonou a podľa možnosti odstrániť z nebezpečného priestoru.

6. OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLNENÍ

Osobná ochrana	Zabezpečte dostatočné vetranie. Zabráňte kontaktu s pokožkou a očami.

**DYNAMAX G11 (Dynacool AL)
chladiaca kvapalina**

Ochrana životného prostredia	Zabráňte preniknutiu do povrchových a spodných vôd v nezriedenom stave.
Spôsob likvidácie	Uniknutý prípravok zasypať vhodným absorbčným materiálom. Kontaminovaný absorbent uložiť do dobre uzatvorených nádob a zlikvidovať v spaľovni odpadov. Kvapaliny sa môžu znehodnotiť aj v chemicko-biologických čističkách odpadných vôd. Kvapaliny sa musia riediť v odpadných vodách v pomere 1:1000. Pri úniku veľkého množstva prípravku informujte hasičov alebo príslušné kompetentné orgány.

7. MANIPULÁCIA A SKLADOVANIE

Zaobchádzanie	Nepoužívajte v zle vetranom priestore. Pri používaní prípravku nejedzte, nepite a nefajčite. Zákaz manipulácie s otvoreným ohňom. Dodržujte bežné hygienické opatrenia.
Skladovanie	Skladujte v originálnom balení na dobre vetraných miestach do teploty 50 °C. Neskladujte spolu s potravinami.

8. KONTROLA EXPOZÍCIE / OSOBNÁ OCHRANA

Technické opatrenie	Vetranie resp. odsávanie pracovných priestorov.
Osobné ochranné pomôcky	Ochrana dýchacích orgánov: maska s filtrom proti organickým parám s označením A Ochrana očí: ochranné okuliare, alebo ochranný štít Ochrana rúk: ochranné rukavice z plastu, ktorý nevytvára statický náboj a je odolný voči monoetylénglykolu. Ochrana tela: pracovný odev
NPEL	etándiol (CAS 107-21-1) priemerná: 52 mg/m ³ hraničná: 104 mg/m ³ Priemerná smrteľná dávka 1,2-1,5 g/kg, orálne, dospelí. Ovplyvňuje vedomie, poškodzuje ľadviny a poškodzuje centrálny nervový systém

9. FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

Fyzikálny stav	kvapalina
Farba	číra kvapalina, zafarbenie zelené
Zápach	bez zápachu
pH /zmes s vodou (1:1)	7 -9
Teplota varu [°C]	> 170
Teplota kryštalizácie /zmes s vodou 1:1/ [°C]	- 38
Bod vzplanutia [°C]	> 110
Horľavosť-trieda nebezpečnosti trieda požiaru	IV B
Teplota vznietenia [°C]	380
Dolný limit výbušnosti	112
Horný limit výbušnosti	124
Oxidačné vlastnosti	reaguje s kyslíkom a oxidačnými činidlami
Tlak pár [hPa]	-
Hustota [g.cm⁻³]	1,110 – 1,140
Rozpustnosť vo vode [g.l⁻¹]	rozpustný neobmedzene
Rozpustnosť v rozpúšťadlách [g.l⁻¹]	alkohol, éter

DYNAMAX G11 (Dynacool AL) chladiaca kvapalina

Rozdeľovací koef. n-okt./voda	-	
Iné	-	
Teplota kryštalizácie po zriedení nemrznúcej kvapaliny demineralizovanou vodou:		
Nemrznúca kvapalina	Voda demineral.	Teplota kryštalizácie
1 diel	2 diely	-15 °C
1 diel	1,5 dielu	-25 °C
1 diel	1 diel	-35 °C
1,5 dielu	1 diel	-50 °C

10. STABILITA A REAKTIVITA

Podmienky, pri ktorých je výrobok stabilný	Za normálnych podmienok (bod. 6 a 7.)
Podmienky, ktorých je nutné sa vyvarovať	Vysoká teplota, zdroj horenia.
Látky a materiály s ktorými výrobok nesmie prísť do styku	Zabráňte prístupu vzduchu a kyslíka. So vzduchom tvoria výbušnú zmes. Reaguje s oksyličovadlami.
Nebezpečné rozkladné produkty	Pri požiarí oxid uhoľnatý a oxidy dusíka.

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

Akútna orálna toxicita - LD₅₀	LD50 potkan 4,7 g/kg LD50 myš 5,5 g/kg Letálna dávka pre dospelého človeka je 30 až 90 ml (1,5ml/kg) Etylénglykol sa pri orálnom príjme rýchlo resorbuje a maximálnu koncentráciu v krvi po 1-4 hodinách. minimálne polhodinu po požití sa objaví vracanie, prudké bolesti brucha, opilosť, poruchy vedomia až kóma, v ťažkých prípadoch kŕče, dýchacie problémy.
Akútna dermálna toxicita - LD₅₀	Akútna dermálna toxicita etylénglykolu – potkan: netoxický pri 5000 mg/kg LD50 králik 9,53 ml/kg Etylénglykol kožu ľahko dráždi. Pokožkou sa vstrebáva málo .
Akútna inhalačná toxicita - LC₅₀	pary etylénglykolu sú málo nebezpečné, pôsobia ľahko narkoticky a majú slabo dráždivý účinok
Chronická toxicita	chronická otrava spojená s inhaláciou sa môže prejaviť nystagmom a občasnými záchvátmi bezvedomia
Žieravé vlastnosti	-
Dráždivosť	môže spôsobiť začervenanie a bolestivosť očí
Senzibilizujúce vlastnosti	-
Mutagenita	Reparačný test neprejavil mutagénne vlastnosti v konc. 20µg/P.m
Reprodukčná toxicita	U pokusných zvierat boli preukázané reprodukčné účinky monoetylénglykolu
Karcinogenita	-
Smrtiaca perorálna dávka pre človeka HoDL ₅₀ .....1,5 g/kg	

12. EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

DYNAMAX G11 (Dynacool AL) chladiaca kvapalina

Rozložiteľnosť	ľahko podlieha biodegradácii vo vodnom prostredí aj v pôde
Bioakumulácia	Meraná hodnota BCF (biokoncentračný faktor) pre monoetylén glykol sa pohybuje v rozmedzí 0,2 l až 0,6 l, čo naznačuje, že sa nebude biokoncentrovať vo vodných organizmoch
Pohyblivosť	Koc (koeficient pôdnej sorbie) =4, čo naznačuje veľmi vysokú mobilitu v pôde
Ekotoxická	OECD 201 – test inhibície rastu riasy – netoxický pre sladkovodné riasy OECD 202 – Test kútnej toxicity na Daphnia magna – netoxický pre vodné kôrovce OECD 203 – Test akútnej toxicity na rybe – netoxický pre ryby
Iné škodlivé účinky	Patrí medzi nebezpečné látky pre vodnú flóru a faunu.

13. OPATRENIA PRI ZNEŠKODŇOVANÍ

13.1 Materiál / zmes / zvyšky

Znehodnotený výrobok podľa vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z., v znení neskorších predpisov, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov je zaradený nasledovne:

Druh odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu
16 01 14	Nemrznúce kvapaliny obsahujúce nebezpečné látky	N (Nebezpečný)
Odpadové kódy sú odporúčania založené na plánovanom použití tohto výrobku. Na základe špecifických podmienok pre používanie a likvidáciu môžu byť pridelené ďalšie odpadové kódy, podľa určitých okolností. Odporúčané spôsoby zhodnocovania a zneškodňovania odpadu v súlade so zákonom č.386/2009, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch		
Odporúčaný spôsob zhodnocovania odpadu	R2 Spätne získavanie alebo regenerácia rozpúšťadiel	
Odporúčaný spôsob zhodnocovania odpadu	D 10 Spaľovanie na pevnine	
Môže sa zneškodniť aj v čistiarniach odpadových vôd a biologických stupňoch čistenia (aktivácia) po zriedení v pomere 1:1 000, po dohode s vodohospodárskymi orgánmi a správcom kanalizácie.		
13.2 Znečistený obalový materiál		
Nevratné obaly v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z. – v znení neskorších predpisov ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov sú zaradené nasledovne:		
Druh odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu
15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N (Nebezpečný)
Odporúčané spôsoby zhodnocovania a zneškodňovania odpadu v súlade s prílohami č.2 a č.3 Zákona č. 386/2009, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 223 Z.z. o odpadoch.		
Odporúčaný spôsob zneškodňovania odpadov	D10 Spaľovanie na pevnine	

14. INFORMÁCIE O DOPRAVE

ADR/UN číslo	
Trieda	
Bezpečnostné značky:	
Identifikačné číslo nebezpeč. látky	
Poznámka:	Nie je nebezpečný v zmysle prepravných predpisov.

15. REGULAČNÉ INFORMÁCIE

**DYNAMAX G11 (Dynacool AL)
chladiaca kvapalina****Súvisiace vnútroštátne normy a právne predpisy:**

Údaje o NPEL (najvyššie prípustné hodnoty vystavenia zamestnancov) zodpovedajú nariadeniu vlády č. 345/2006 v znení nariadenia vlády SR č. 300/2007.

Zákon NR SR č. 67/2010 Z.z. o podmienkach uvedenia chem. látok a chem. zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon).

Výnos MH SR č.3/2010 na vykonanie zákona č.67/2010 Z.z. o podmienkach uvedenia chem. látok a chem. zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon).

Zákon NR SR č. 386/2009, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 223/2001 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov.

Nariadenie vlády č. 355/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom.

Nariadenie vlády č. 356/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénym faktorom.

Vyhláška MŽP SR č. 284/2001, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, v znení zmien a doplnkov.

Vyhláška MV SR č. 96/2004, ktorou sa ustanovujú zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov a olejov.

Nariadenie EP a Rady č. 1907/2006 REACH o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií.

Nariadenie EP a Rady č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení Nariadenia ES č. 1907/2006.

Nariadenie komisie (ES) č. 790/2009, ktorým sa na účely prispôsobenia technickému a vedeckému pokroku mení a dopĺňa Nariadenie EP a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí

Nariadenie (ES) č.552/2009, ktorým sa mení a dopĺňa Nariadenie EP a Rady č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH), pokiaľ ide o Prílohu XVII.

Nariadenie komisie č.453/2010, ktorým sa mení a dopĺňa Nariadenie EP a Rady č.1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) – Príloha č.I

16. ĎALŠIE INFORMÁCIE**Znenie R-viet, S-viet, H a P označení surovín:**

R22 Škodlivý po požití

R63 Možné riziko poškodenia nenarodeného dieťaťa

R52/53 Škodlivý pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia.

S2 Uchovávať mimo dosahu detí

S7 Uchovávať nádobu tesne uzavretú

S16 Uchovávať mimo dosahu zdrojov zapálenia – Zákaz fajčenia

S25 Zabráňte kontaktu s očami

S46 V prípade požitia, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte tento obal alebo označenie

H302 Škodlivý po požití

H373 Môže spôsobiť poškodenie orgánov pri dlhšej alebo opakovanej expozícii

Použité skratky:

LD50 (LC50) – letálna koncentrácia, pri ktorej sa prejaví účinok u 50% testovanej populácie

NPEL – najvyšší prípustný expozičný limit

ADR – Európska dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí

CAS – chemical abstract registry service

EC – EINECS – Európsky zoznam existujúcich komerčných (chemických) látok

Dátum vydania: 16.11.2004

Dátum revízie: 10.10.2011

KBÚ – PK 007

Strana: 7/7

Revízia č. 6

DYNAMAX G11 (Dynacool AL)
chladiaca kvapalina

Obal výrobku musí pri uvedení do spotrebiteľskej siete splniť tieto požiadavky:
žiadne